

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 23. 11. 2019

Število objav: 8

Internet: 4

Tisk: 4

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 8

Internet	Naslov	Trg nepremičnin: več kreditno nesposobnih, manj prodanih stanovanj		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Vecer.com; 372.376, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...drastični ukrepi BS ohromiti zdaj zelo živahno dogajanje na nepremičninskem trgu ali pa celo privedi do nove nepremičninske krize tudi v zdaj zelo aktivnem gradbeništvu , smo vprašali tudi gradbince in projektante. Blaž Kosi, direktor družbe K-ing, podjetja za inženirske in operativno izvedbene storitve, je prepričan, da...			

Tisk	Naslov	Po ravni beli črti bi lahko vozila doma		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Večer; 107.900, Slovenija	Stran: 15	Površina: 553 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 11. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Peklar Slavica Pičerko		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Avstralijo od vzhoda do zahoda in od severa do juga. To mi je tudi uspelo, s severa na jug sem kolesarila 34 dni," pravi Bernarda, ki je diplomirala iz gradbeništva in je magistrica tehniškega varstva okolja, kar je občutiti tudi med branjem, saj tako iz prve roke izvemo še kaj o gradnji cest pa o odvodnjavanju, cestnih...			

Tisk	Naslov	Življenje ni rezervni del		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Štajerski tednik; 17.000, Slovenija	Stran: 12	Površina: 545 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Mojca Zemljič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...posledice, zato se je učil na novo govoriti, spoznavati ljudi okoli sebe, hoditi... Prav ta mesec mu je uspel velik cilj, končal je študij in diplomiral z gradbeništva . Žrtve niso statistika, temveč so to obrazi, imena, zgodbe... Osrednja govornica na prireditvi je bila županja mestne občine (MO) Ptuj Nuška Gajšek. „V...			

Tisk	Naslov	Za naše območje optimistični podatki na trgu dela		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Savinjske novice; , Slovenija	Stran: 5	Površina: 226 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Marija Lebar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...ne išče. Delodajalci povprašujejo in iščejo kandidate za zaposlitev predvsem v predelovalnih dejavnostih, torej v proizvodnji, v gostinstvu in turizmu, gradbeništvu , transportni dejavnosti, zdravstvu in socialni ter na področju izobraževanja. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA »Brezposelne osebe poleg osnovnega kariernega...			

Internet	Naslov	Svetniško vprašanje: Kako in kolikokrat je občinska uprava ukrepala glede območja nekdanje smodnišnice		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Kamnik.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljevanju ZVO) ter Odloka o zbiranju komunalnih odpadkov na območju Občine Kamnik (Uradni list RS, št. 83/16) in Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.) od 1. 6. 2018 dalje, ko so na občinske inšpektorje prešle tudi pristojnosti nadzora nad gradnjo, za katero...			

Tisk	Naslov	Projekti in novosti v gradbenem podjetju BLISK BO-NA		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Šentjurčan; , Slovenija	Stran: 23	Površina: 205 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Projekti in novosti v gradbenem podjetju BLISK BO-NA V podjetju Blisk BO-NA d.o.o., skupaj s hčerinskim podjetjem B-N inženiring gradbeništva d.o.o., v zadnjih mesecih tega leta zaključujemo tekoče projekte in hkrati pričenjamo z novimi projekti, ki so nam jih zaupali naročniki. Eden izmed pomembnejših...			

Internet	Naslov	Trg nepremičnin: več kreditno nesposobnih, manj prodanih stanovanj		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Seniorji.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...drastični ukrepi BS ohromiti zdaj zelo živahno dogajanje na nepremičninskem trgu ali pa celo privedi do nove nepremičninske krize tudi v zdaj zelo aktivnem gradbeništvu , smo vprašali tudi gradbince in projektante. Blaž Kosi, direktor družbe K-ing, podjetja za inženirske in operativno izvedbene storitve, je prepričan, da...			

Internet	Naslov	Klimahouse, Bolzano, 20.-25. januar 2020		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Izvoznookno.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 11. 2019		
Stran v zbirki: 31	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Sejem obiše preko 35.000 obiskovalcev, razstavljalcev pa je okrog 450. Vzporedno potekajo tudi različne prireditve in delavnice, posvečene inovacijam v gradbeništvu in v podporo mladim podjetnikom. Sejem je zanimiv posebej za tiste proizvajalce, ki razvijajo tehnološko inovativne izdelke v skladu z načeli ekološke...			

SHUTTERSTOCK

Sanja Verovnik

22.11.2019, 09.35

Na trgu nepremičnin se prižiga znak za preplah: zaradi odločitve Banke Slovenije, da zaostri pogoje kreditiranja, se zna zgoditi, da veliko Slovencev ne bo več izpolnjevalo pogojev za najem posojila, prisiljeni bodo stanovanje najeti, novogradnje pa se bodo težko prodajale. Je pred nami nova kriza?

Že do danes je bila pot do lastnega stanovanja težka, če nisi imel dobro plačane službe, da bi bil upravičen do bančnega posojila, ali pa staršev, ki so ti bili pripravljeni finančno stati ob strani. Zadnji ukrepi Banke Slovenije (BS) bodo poskrbeli, da bodo sanje o lastni nepremičnini ostale še naprej samo sanje, saj večina Slovencev za najem večjega kredita po bančnih izračunih ne izpolnjuje pogojev. Da je nakup stanovanja brez bančnega posojila v Sloveniji misija nemogoče, se strinja tudi Boris Lajh iz nepremičninske agencije Century21. Iz izkušenj pove, da imajo

le redki možnost kupiti stanovanje z gotovino. Prednjačijo pa takšni, ki za manjkajoči del kupnine za nepremičnino najamejo kredit. Redkim zadostuje potrošniški kredit, večina je primorana zaprositi za večji znesek, torej za stanovanjski kredit. Da je kredit edina pot do lastne strehe nad glavo, je prepričana tudi Jasmina Sanković, namestnica vodje agencije RE/MAX Avenija Maribor. Opaža, da zadnje čase vse več strank kupi nepremičnino s kreditom in to v celotnem znesku, saj nimajo lastnih prihrankov. Če že kdo kupuje stanovanje z gotovino, so to danes, tako Sankovičeva, starejši, ki so prodali lastno večje stanovanje ali hišo in z delom denarja kupili manjše domovanje. Daniel Angel Sauli iz Atrium nepremičnin postreže s podatkom, da je kar 70 odstotkov nepremičnin prodanih tako, da si kupec najame kredit pri banki. Da je nepremičnina eden večjih, če ne celo največji zalogaj slovenske družine, opozori Mojca Žižek Mesarec iz Galea nepremičnin in tudi na to, da je nakup nepremičnine najpogosteje povezan s hipotekarnim kreditom. "Tako je pri večini nepremičnin že vpisana banka kot hipotekarni upnik, za primer, če se pri odplačevanju kredita kaj zalomi."

Ko te pokličejo, da nisi več kreditno sposoben ...

Jasmina Sanković ocenjuje, da se je zaostritev pogojev kreditiranja BS poznala že v oktobru, ko so stranke med postopkom pridobivanja posojila za nakup nepremičnine od banke, ki naj bi jim kredit odobrila, dobile informacijo, da se lahko zgodi, da jim posojilo pod novimi pogoji, ki so začeli veljati s 1. novembrom, ne bo odobreno. Zaskrbljena je, da bodo spremembe BS vplivale na odobritev posojil, s tem pa na nakup nepremičnin, predvsem kar se tiče mladih družin. Vse to pa bo vplivalo na trg najemniških stanovanj. Sankovičeva je prepričana, da se bo povečalo povpraševanje po najemnih stanovanjih, kar bo povzročilo podražitev najemnin.

Po besedah Borisa Lajha BS ne bi smela prehitevati z drastičnimi ukrepi, ki, kot pravi, vplivajo predvsem na najranljivejše skupine prebivalstva, ki že tako z veliko mero odpovedovanja prihranijo del sredstev, da nato vzamejo minimalni kredit in tako rešijo svoj

stanovanjski status. "Te skupine niso nikoli bile problematične pri vračanju kreditov. Zavedajo so, da če ostanejo brez strehe nad glavo, bodo morale najti najemniško stanovanje in zanj plačevati veliko več." Vsi ti ukrepi so po besedah sogovornika popolnoma skregani z logiko, "sploh, če upoštevamo, da državni in javni stanovanjski sklad gradi stanovanjske komplekse za prodajo na trgu po sistemu loterije," opozori Lajh. "V zadnjem času se to sicer spreminja in spremljamo načrte gradnje za namene oddajanja stanovanj s stroškovno najemnino. Se pa sprašujem, kakšna bosta investicijska vrednost in cikel izračuna stroškovne najemnine, in kar je najpomembnejše, po katerih kriterijih bodo ta stanovanja na voljo trgu. Glede na pretekle razpise je evidentno, da bo kvota stanovanj premajhna."

Stanovanjski krediti bogatijo gospodarstvo

Daniel Angel Sauli zadnjega ukrepa BS ne vidi kot napačnega, le razložiti bi si ga bilo treba pravilno, pripomni. Po njegovem mnenju namreč obstajajo dobri in slabi dolgovi. "Slednji siromašijo gospodinjstva. Kredit za naložbo v nepremičnino se je

izkazal za najbolj varno naložbo in dobrino, ki ne le, da ne izgublja vrednosti, temveč to celo pridobiva. Da ne govorimo o tem, da se z nakupom stanovanja gospodinjstvo razbremeni najemnine. Tak kredit bogati gospodinjstva! In tu vidim ključni problem BS, ki bi morala jasneje ločiti pogoje financiranja. To bi dolgoročno pomagalo k finančno vzdržnejšim gospodinjskim proračunom, če jim je to bil cilj." Na vprašanje, ali utegne zadnji ukrep BS povzročiti novo krizo na nepremičninskem trgu, pa Sauli odgovori: "Spomnim se leta 2010, ko se je opazneje zvišala minimalna plača, koliko težav smo takrat imeli pri kreditiranjih in kako je to še dodatno zavrlo promet. Zdaj pričakujem podobno. Vsakršna omejitev vpliva na določene segmente in za seboj pusti posledice." Tudi Mojca Žižek Mesarec meni, da je glede na podatke, da smo Slovenci že tako prezadolženi, pravilno, da BS kontrolira stanje na trgu, hkrati pa opozori, da s tem ne bodo zmogli rešiti pereče stanovanjske problematike. Kot pravi, BS nima jasne slike o realnih prihodkih državljanov: "Izhajajo predvsem iz svojih prihodkov, ki so neprimerljivo višji od zaslužka navadnih državljanov. Povsem normalno je v

Sloveniji, da se ne iščejo rešitve za nastale težave, temveč je težave treba še obremeniti." Če bodo banke vse napovedane pogoje BS tudi dejansko izpolnile, Mesarčeva pričakuje, da se zmanjšalo tako število prodanih kot kupljenih stanovanj, kar pa dejansko lahko vodi v novo krizo. "Morda pa je le bil čas, da se pravična nepremičninska zgodba v Sloveniji in predvsem v Mariboru konča; mislim predvsem na previsoke cene novih hiš v Mariboru na tako imenovanih elitnih lokacijah, zemljišč in starih nepremičnin," še pripomni sogovornica.

Iti na svoje brez pomoči staršev bo nemogoče

Ali utegnejo drastični ukrepi BS ohromiti zdaj zelo živahno dogajanje na nepremičninskem trgu ali pa celo privedi do nove nepremičninske krize tudi v zdaj zelo aktivnem **gradbeništvu**, smo vprašali tudi gradbince in projektante. Blaž Kosi, direktor družbe K-ing, podjetja za inženirske in operativno izvedbene storitve, je prepričan, da ukrepi BS ne obetajo nič dobrega za obilico novogradenj, ki so v Mariboru in v Sloveniji v izvajanju oziroma načrtovanju. Odziv državljanov opiše bolj kot ogorčenje

kot pa preplah, posledica pa je, pravi, na dlani: upad povpraševanja oziroma realizacije nakupa nepremičnin je neizogiben. "Ukrep bo zagotovo odvrnil vsaj nekaj potencialnih kupcev, da bi kupili nepremičnino," napoveduje Kosi. Po njegovem mnenju bodo spremembe najbolj občutile družine z otroki, mladi pa ne bodo imeli pogojev "iti na svoje" brez finančne pomoči staršev. "Edina rešitev bo najem stanovanja, kar pa tudi ne bo tako preprosto, saj se bo zaradi nezmožnosti nakupa nepremičnine povečalo število tistih, ki bodo iskali najemniško stanovanje. Teh pa na trgu ni veliko. Večje povpraševanje po najemniških stanovanjih pa dviguje najemnine. Kombinacija tega pomakne potencialne najemnike od lastništva bodoče nepremičnine še en korak nazaj. Kljub temu da največji delež kupne moči predstavljajo starejši, ki že imajo nepremičnino, sta zgoraj omenjeni skupini vsekakor igralca, brez katerih nepremičninski trg ne zmore shajati." Kljub črnim napovedim pa je Kosi prepričan, da bo prišlo do sprememb ukrepa BS, saj se z njim ne strinja tudi večina bank. Ne nazadnje bodo tudi banke z manjšim obsegom kreditiranja na izgubi.

Državljeni že drugič kaznovani

Vesna Knuplež iz gradbenega podjetja Knuplež si zadnje zaostrovanje kreditiranja BS razlaga kot nekakšen preventivni ukrep: "Splošno znano je, da se BS pred in med zadnjo krizo ni znala spopasti z izzivi in izvesti ukrepov, ki bi preprečili bančno luknjo. Bankam je dovolila, da so dajale tako imenovanim tajkunom kredite brez kritja. Te kredite pa smo potem morali plačevati navadni državljani, da bi sanirali banke. In zdaj ta ista BS zastruje pogoje kreditiranja in državljane že drugič kaznuje."

Knupleževa meni, da je BS brez ustreznih podlag ali izračunov sprejela ukrepe in to samo zaradi tega, da ji ne bi v primeru nove krize na trgu nepremičnin očitali, da ni ukrenila ničesar. "Po njihovem mnenju je bolje sprejeti slab ukrep kot ne ukrepati, o posledicah, ki jih bo prineslo vse to, pa ni nihče razmišljal. Vsi vemo, da bančna luknja ni nastala zaradi stanovanjskih kreditov državljanov, ampak je bilo za to krivo nekaj povsem drugega," je kritičnega pogleda sogovornica. Dodaja, da je povsem nelogično,

da družine zmorejo plačevati visoke najemnine za rabljena stanovanja ter ob tem poravnati še visoke mesečne stroške, niso pa kreditno sposobne, da bi si kupile novo stanovanje z majhnimi mesečnimi stroški, zaradi česar bi jim ostalo več denarja za samo preživetje. Knupleževa še ugotavlja, da ta čas med kupci novogradenj še ni zaznati večjega preplaha. "Vsi nekako še vedno računamo, da bo prevladal zdrav razum in bo sklenjen dogovor med vsemi akterji, torej med BS in bankami. Prodaja naših stanovanj v Gornji Radgoni za zdaj poteka nemoteno. Gradimo stanovanja, ki bodo vseljiva šele v drugi polovici prihodnjega leta in takrat bo slika tudi bolj jasna, kdo med potencialnimi kupci je za nakup stanovanja sploh kreditno sposoben," sklene Vesna Knuplež.

BERNARDA JURIČ

Po ravni beli črti bi lahko vozila doma

Trije ekstremni kolesarski maratoni po Avstraliji so za Bernardo Jurič. S severa na jug je vozila kot edina ženska med desetimi kolesarji. Preizkušnje, ki jih rada sklene na visokih petkah. Da o muhah, kačah in krokodilih ne govorimo

Slavica Pičerkó Peklar

Bernarda Jurič, ki jo po treh ekstremnih kolesarskih podvigih po Avstraliji zdaj spoznavamo tudi njeni rojaki, je za vse, ki raje kot kolesarijo, berejo, izdala knjigo s pomenljivim naslovom 12.000 kilometrov greha, s pripisom na naslovnici spodaj Čista jeba, kot je "tam spodaj" tudi dežela, ki jo je že pred desetletjem osvojila in katera jo je zdaj tudi zasvojila. Da ji je pri poganjanju pedalov težko slediti, je bilo na dlani že po dveh lanskih podvigih, ko ji je, menda kot prvi zemljanki, uspelo v enem letu prekolesariti pot od zahoda do vzhoda ter od severa do juga Avstralije.

Sama s kolesom po brezpotjih

Da zna tudi pisati, je Bernarda pokazala s knjigo, ki jo je pred dnevi predstavila v ptujski knjižnici in v njej resnično doživeto opisala obe poti, ob tem pa se razkrila tudi kot ženska. V času, ko je bila knjiga napisana in je čakala na svojo pot med bralce, je Bernarda konec preteklega poletja opravila s še tretjo avstralsko avanturo.

"Potem ko sem kot prva Slovenka aprila lani v 27 dneh prevozila 5500 kilometrov dolgo pot od Perth do Sydneyja, Indian Pacific Wheel Ride - IPWR, kjer sem v ekstremnih razmerah vozila brez spremljevalne ekipe, sem prejela povabilo organizatorja na novo, še težjo, 6200 kilometrov kolesarsko dirko prek Avstralije Terra Australia Bike Epic - TABE, s pojasnilom, da bi bila prva, ki bi v istem letu prevozila Avstralijo od vzhoda do zahoda in od severa do juga. To mi je

tudi uspelo, s severa na jug sem kolesarila 34 dni," pravi Bernarda, ki je diplomirala iz **gradbeništva** in je magistrica tehniškega varstva okolja, kar je občutiti tudi med branjem, saj tako iz prve roke izvemo še kaj o gradnji cest pa o odvodnjavanju, cestnih nagibih in naklonih. Ženska, ki ve, kaj hoče, in Bernarda, ki zmore tedne prekolesariti v enem samem kolesarskem dresu, zgolj z nekaj bidoni vode in hrano, s katero se je treba oskrbeti na poti. "Nisem tekmovalka, ne maram pehanja za kilometri, nenehna boja s časom. Ko poganjam pedale, hočem to doživeti z vsem telesom, vsemi čutili. Saj vemo, asfaltni kolesarji so bolj sterilne sorte, zaščitiijo se z vsemi mogočimi kremami, tudi pri parfumiranju niso skromni. Najraje imajo espresso macchiato z eno kapljico prevretega mleka, ko udobno nameščeni v fotelj občudujejo svoje kolo in skrbno pazijo, da si depiliranih nog ne bi umazali z verigo," je v knjigi zapisala Bernarda, ki odkrito spregovori tudi o bolečinah, ki jih je premagovala na teh svojih kolesarskih poteh. "Dlje ko kolesarim po neskončnih prostranstvih, bolj me žulijo omejitve tako imenovane civilizacije. Počutim se, kot da sem v Faradayevi kleti, v katero se zaganjajo strele neumnosti. Kletka me sicer varuje, strele ostajajo na zunanji strani, a kaj, ko je ne smem zapustiti, to bi bil moj konec. Davo (Karničar, op. pis.) je imel absolutno prav. Grem po svoji poti, dolžna sem narediti to, kar zmorem. Kaj si o tem mislijo drugi, me ne zanima."

Roji muh in napadalne srake

Lansko spomladansko dirko z zahodne na vzhodno obalo Avstralije je zmogla na oziju, cestnem lepotcu, in imela še največ dela s preganjanjem mrčesa, predvsem muh, na 45. rojstni dan je preživela bližnje srečanje z ogromnim tovornjakom, kar cestnim vlakom.

"Tisto drugo kolesarjenje po brezpotjih je šlo z gorskim kolesom dendijem. Za vsa ta kolesarjenja je značilno, da je kolesar na poti sam, ni ga, ki bi mu pomagal lajšati bolečine ali kakorkoli skrbel zanj. Razdalje so ogromne, po več sto kilometrov ni nikogar in ničesar ob teh cestah, dnevi so vroči, noči mrzle, vmes pa bližnja srečanja s kačami, krokodili, kenguriji, koalami, tudi kamelami, pot lahko prekrizajo kilometrske črede krav in, ja, nikomur ne privoščim srečanja z napadalnimi srakami. So pa tako zelo prijetna, vsaj večinoma, srečanja z ljudmi. Veliko jih je bilo, ki so mi ponudili pomoč, dovolili, da za uro ali dve prespim na klopi kakega lokala, vabili tudi domov. Zame je to, kar počnem, bolj avantura na kolesu, kolesarjenje v svobodnejši obliki. Ko greš na pustolovščino brez spodnjih hlač, brez kreme za obraz, brez vsega, kar se zdi nepogrešljivo v vsakdanjem življenju. Ko si popolnoma svoboden. Ja, precej več kot kilometri mi pomenijo zgodbe s poti," pravi Bernarda, ki se je preteklo jesen podala na 2696 kilometrov dolgo pot po avstralskih brezpotjih med kačami, krokodili, insekti, kjer ni pitne vode in kjer tudi po 500 kilometrov ne srečaš nikogar. Tudi kaskaderski padec na 310. kilometru je ni ustavil.

"Race to the Rock 2019 sem kon-

čala, kar je bila moja velika želja, a še malo ni bilo lahko, saj sem morala, polomljena, dvigovati kolo prek debel ogromnih evkaliptusov, skal, prečkati reke, premagovati na milijone grbin," je ekstremni podvig, pri katerem je presegala meje mogočega, opisala Bernarda Jurič.

Z zlomljenim rebrom na kolesu

Tekmo Terra Australia Bike Epic so organizirali prvič, in še preden so jo izpeljali, je že dobila sloves najtežje kolesarske preizkušnje na svetu. Vožnja v skupini je bila prepovedana, tekmovalec ni smel imeti spremljevalne ekipe, prenočišč skorajda ni bilo, z izkušnjami drugih si udeleženci niso mogli pomagati, saj tega podviga ni opravil še nihče.

Bernarda Jurič po vrnitvi s prvega kolesarskega maratona po Avstraliji
Foto: Sašo BIZJAK

Ptuj • Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

Življenje ni rezervni del

Po Sloveniji te dni z več prireditvami zaznamujejo svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč. Od leta 1991 do danes so slovenske ceste po podatkih policije terjale življenje 7.526 ljudi, od tega 90 letos.

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč tradicionalno obeležujejo tudi na Ptuju. Organizator dogodka je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP) mestne občine (MO) Ptuj v sodelovanju z vrtcem, osnovnimi in srednjimi šolami, Združenjem šoferjev in avtomehanicov Ptuj, zavodom Varna pot ter nekaterimi drugimi organizacijami. Skozi program prireditve, ki je potekala v dvorani Gimnazije Ptuj, so na zelo ilustrativen način poudarili izgubo in bolečino, ki jo občutijo svojci žrtev. Pa tudi osebne izkušnje žrtev so prikazali zelo nazorno.

Dijak strojne šole Jure je orisal svoje srečanje s prometno nesrečo, v kateri je utrpel poškodbo glave. Končalo se je srečno, lahko bi se kako drugače, tudi najbolj tragično. Ambasador Zavoda Varna pot Dario Divković je predstavil izkušnjo s prometno nesrečo, v kateri je izgubil očeta in brata. On in mama sta bila težko telesno poškodovana. Poškodbe so mu povzročile hude posledice, zato se je učil na novo govoriti, spoznavati ljudi okoli sebe, hoditi ... Prav ta mesec mu je uspel velik cilj, končal je študij in diplomiral z **gradbeništva**.

Žrtve niso statistika, temveč so to obrazi, imena, zgodbe ...

Osrednja govornica na prireditvi je bila županja mestne občine (MO) Ptuj Nuška Gajšek. „V tem letu je na slovenskih cestah umrlo že 88 oseb. Deset let nazaj, leta 2009, jih je umrlo 163. Nekdo bi lahko ob tem pomislil, da je statistika dobra in da bi morali biti zadovoljni. A vsi, ki smo danes tukaj, vemo, da je podatek skrb vzbujajoč in s tem ne

smemo, ne moremo biti zadovoljni. Danes smo tukaj za vsako izmed teh 88 nesmiselnih žrtev, ki se jim ni uspelo niti posloviti. To možnost jim je namreč nekdo ukradel; skupaj z življenjem. Ko potrkajo na naša vrata, ko zazvoni naš telefon, takrat se zavemo, da ne gre več za številke. Takrat, ko se lomijo srca, ko bolijo duše, tudi statistike več ni. So obrazi, imena in priimki, zgodbe, ki so jih gradile sanje o prihodnosti. So leta spominov, družine, ljubezni, so bratje, sestre, starši, otroci, prijatelji. So bili. Ko se v sekundi razblinijo vse naše sanje, se zavemo, da smo ta statistika lahko jutri mi vsi,“ je v ganljivem in vsebinsko zelo dobrem govoru izpostavila županja Gajškova ter nadaljevala: „Polovica povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom je alkoholiziranih. Vsi, ki tega odločno ne obsodimo in o tem raje niti ne govorimo, to toleriramo in tiho podpiramo. Kdaj smo kozarcu piva pripisali večjo vrednost kot človeškemu življenju? Kdaj je telefon v roki nadomestil objeme? Kdaj je ena prihranjena minuta postala pomembnejša od celega življenja? En trenutek spremeni vse. Razbije družine, zapusti otoke, ostaneš sam. Z nikoli zaceljenimi ranami in zlomljeno dušo. Izguba nariše praznino, ki je ni mogoče zapolniti. Ostanejo samo spomini. In večni zakaj. Marsikaj lahko nadomestimo, življenja ne moremo.“

Letno na cestah umre 1,2 milijona ljudi

Predsednik SPVCP MO Ptuj Franc Kozel je poudaril, da je po vsem svetu preveč prometnih nesreč, podatki so zastrašujoči. „V enem letu na cestah po svetu umre 1,2 milijona udeležencev v prometu.

Povprečno na dan je to 3.390 ljudi. Telesno poškodovanih v prometnih nesrečah je okoli 50 milijonov. Od teh jih več kot pet milijonov ostane trajnih invalidov. 60 odstotkov udeležencev prometnih nesreč je starih med 15 in 44 let. Po podatkih Evropske komisije je v letu 2018 na cestah umrlo več kot 25.100 ljudi, telesno poškodovanih jih je bilo 1,8 milijona. Pred desetimi leti je bil podatek še bolj zaskrbljujoč, v Evropi je v prometu umrlo čez 50.000 oseb.“ Kozel je v nagovoru spomnil še na cilj nič smrtnih žrtev v cestnem prometu.

Mojca Zemljarič

Generalna direktorica Policije Tatjana Bobnar je dan spomina na žrtve prometnih nesreč pospremila z besedami: „Vse prevečkrat med podatki o nesrečah ostanejo spregledani svojci, ki izgubijo svoje najdražje ali po nesreči postanejo skrbniki hudo poškodovanih bližnjih. Policija si že leta prizadeva, da bi bilo takih tragičnih zgodb čim manj, da bi bilo manj nesreč in da bi bile njihove posledice manjše. To velikokrat pomeni, da izvajamo ukrepe, ki med ljudmi niso priljubljeni. Nekateri nam zato očitajo represivno ravnanje in kaznovanje, ki po njihovem nima smisla. A sprašujem se, ali se sploh zavedajo, da je globa pravzaprav še najmanjše zlo, ki jih lahko doleti ob njihovem nespametnem ali objestnem ravnanju? Da s takšnimi ukrepi pravzaprav varujemo tudi njihova življenja.“

Foto: Črtomir Goznik

Županja MO Ptuj Nuška Gajšek in predsednik SPVCP MO Ptuj Franc Kozel sta v spomin umrlim v prometnih nesrečah prižgala svečko.

Foto: Langerholc

Znanje o prometni varnosti začnejo otroci pridobivati že v vrtcu v okviru rednih in dodatnih aktivnosti. Nastopajoči na prireditvi so bili tudi otroci Vrtca Ptuj.

ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE, URADA VELENJE IN MOZIRJE

Za naše območje optimistični podatki na trgu dela

Na nedavni seji koordinacijskega sosveta služb in zavodov, ki delujejo na območju Upravne enote Mozirje, je bila med drugimi poročevalci tudi **Branka Škulj Nussdorfer**, vodja uradov za delo Zavoda RS za zaposlovanje Velenje in Mozirje. Predstavila je aktualno sliko na trgu dela, ki je po zadnjih podatkih dokaj pozitivna.

BREZPOSELNOST ŠE VEDNO V UPADU

Pozitivni trendi se odražajo tako v padanju brezposelnosti kot v povečevanju števila delovno aktivnega prebivalstva in pri zaposlovanju brezposelnih oseb. Konec oktobra 2019 je bilo v Območni službi Velenje registriranih 4.423 brezposelnih oseb. Brezposelnost se je zmanjšala glede na isti mesec leta 2018 za 3,6 odstotka. Na slovenski ravni se je v tem obdobju brezposelnost glede na leto poprej znižala za 5 odstotkov.

Na območju Urada za delo Mozirje je bilo konec oktobra 2019 registriranih 532 brezposelnih oseb ali 10,6 odstotka manj kot v enakem obdobju leta 2018.

Branka Škulj Nussdorfer je predstavila aktualno sliko na trgu dela ki je po zadnjih podatkih dokaj pozitivna.

DOBRO SODELOVANJE ZAVODA Z DELODAJALCI

Delodajalci niso več dolžni potreb po delavcih prijavljati na Zavodu RS za zaposlovanje. Kljub temu je po besedah Škulj Nussdorferjeve obojestransko sodelovanje zelo dobro. V obdobju od januarja do oktobra 2019 so delodajalci Območni službi Velenje prijavili 6.821 prostih delovnih mest.

Na območju Urada za delo Mozirje so delodajalci sporočili 648 prostih delovnih mest, od tega je

bilo evidentiranih 416 potreb po delavcih s sodelovanjem zavoda, kjer so brezposelne osebe napotili na ta delovna mesta. V Uradu za delo Mozirje se je iz evidenc brezposelnih v obdobju desetih mesecev letošnjega leta zaposlilo 382 oseb.

KJE SO ŠE MOŽNOSTI ZA ZAPOSILITEV?

Na trgu dela se pojavljajo strukturna neskladja. Delodajalci iščejo kadre, ki jih med brezposelnimi ni, brezposelni pa imajo izobrazbo, ki

je trg ne išče. Delodajalci povprašujejo in iščejo kandidate za zaposlitev predvsem v predelovalnih dejavnostih, torej v proizvodnji, v gostinstvu in turizmu, **gradbeništvu**, transportni dejavnosti, zdravstvu in socialni ter na področju izobraževanja.

AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA

»Brezposelne osebe poleg osnovnega kariernega svetovanja in napotovanja na prosta delovna mesta vključujemo tudi v poglobljeno karierno in rehabilitacijsko zaposlitveno svetovanje. Organiziramo različne kratke modularne delavnice v Kariernem kotičku na Uradu za delo Mozirje, vključujemo jih v programe Socialne aktivacije ter v ostale aktivnosti za aktivacijo brezposelnih oseb,« je pojasnila vodja uradov za delo Velenje in Mozirje.

Na območju Urada za delo Mozirje je bilo v desetih mesecih leta 2019 vključenih v ukrepe Aktivne politike zaposlovanja 173 brezposelnih oseb.

Tekst in foto: Marija Lebar

Naslovnica / LOKALNA POLITIKA / Pozivi in pobude / Svetniško vprašanje: Kako in kolikokrat je občinska uprava ukrepala glede območja nekdanje smodnišnice

Svetniško vprašanje: Kako in kolikokrat je občinska uprava ukrepala glede območja nekdanje smodnišnice

Objavil: Urednik Rubrika: Pozivi in pobude 22. 11. 2019

Občinski svetnik mag. Šemso Mujanovič (LSU) je na 8. redni seji občinski upravi Občine Kamnik zastavil več vprašanj, ki se nanašajo na območje nekdanje smodnišnice.

Mag. Šemso MUJANOVIČ – svetniška skupina LSU: Neštetokrat je bilo zapisano in povedano, kako pomembno je območje nekdanje smodnišnice za Občino Kamnik. Žal tisto, kar lahko vidimo Kamničanke in Kamničani te pomembnosti ne odraža. Če se zapeljemo po regionalni od rondoja proti biseru našega turizma, nas pozdravi zanemarjen park, kjer nas navdaja z upanjem na novo postavljena kapelica Svete Barbara. Leto nazaj se je verjetno marsikdo od nekdanjih zaposlenih v KIK-u, vprašal, kje si bila Barbara, da bi nas obvarovala pohlepa posameznikov, ki so uničili nekdanjo bleščečo kamniško kemijsko industrijo. Uničena pa ni bila samo industrija in delovna mesta, sledilo je tudi uničevanje kamniške industrijske dediščine. Danes, ko se zapeljemo ob razpadajočem barutanskem zidu, lahko med odprtini v njem vidimo, sliko uničenja. Srednja vrata so postala glavna vrata, vrata pri katerih cestno prometni predpisi ne veljajo. Zeleni pas med cesto in reko postaja parkirišče kamionov, ob vikendih pa parkirišče tistih, ki delajo takrat, ko inšpektorji ne delajo.

Če bi želeli omeniti vse študije, analize in ideje na temo Smodnišnice, bi porabili preveč papirja zato se bomo omejili samo na dve najbolj pomembni odločitvi Občinskega sveta v prejšnjem mandatu.

1. oktobra 2015 je župan Marjan Šarec, predlagal Občinskemu svetu Občine Kamnik, sprejem Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Kamnik. Občinski svet je 21. oktobra 2015, s 23 glasovi za, odlok sprejel. V sprejetem OPN-ju je območje nekdanje smodnišnice razdeljeno na več območij: KA-01 (severni del smodnišnice), KA-20 (Katzenberg), KA-145 (Dom kulture) ter KA-19 in KA-21, ki sta ostali industrijski območji. Dejstvo je, da se s sprejemom

Občinskega prostorskega načrta Občina odločila, da bo dala prednost trajnostnemu razvoju, kar pa se štiri leta po sprejetju ne odraža v praksi. V 3. odstavku 54. Člena Odloka o OPN je zapisano:

»Območje smodnišnice se dolgoročno v celoti preoblikuje. Proizvodnim programom v območju se kratkoročno (za okvirno obdobje 10 let) omogoči delovanje okvirno v obstoječem obsegu, dolgoročno pa se jim omejijo razvojne možnosti oziroma se ti programi v celoti preselijo izven območja. Na območju smodnišnice se razvija območje centralnih dejavnosti ter mestnega in športno rekreacijskega parka z vzporednimi programi. Takšni programi so potrebni za razvoj mesta Kamnik kot celotnega regijskega parka. S tem bi občina Kamnik lahko prevzela tudi vodilno vlogo v upravljanju regijskega parka. Intenziteta gradnje bi se morala od južnega dela, kamor so umeščeni večji objekti, zmanjševati proti severu, kjer območje preide v odprt krajinski prostor. S takšnim prestrukturiranjem območja, bi tudi jedro mesta ponovno pridobilo na svoji identiteti, saj ne bi bilo ujeta med nepretrgano grajeno strukturo, ampak bi se ponovno izrazilo v svoji podobi ob neposredni povezavi z naravo.«

Zanima nas:

- 1. Ali je vse, kar se je na območju nekdanje smodnišnice, dogajalo v letih 2016, 2017, 2018 in 2019, v skladu z veljavnim OPN-jem?**
- 2. Kako in kolikokrat je občinska uprava ukrepala, če je odgovor na prvo vprašanje negativen?**

Dne 19. februarja 2018 je župan Marjan Šarec sprejel Sklep o začetku postopka priprave Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje Smodnišnice. V 2. členu, 2. odstavka je zapisano:

»V osrednjem delu območja je prišlo v zadnjih letih do obsežne prodaje stavbnih zemljišč. V območje so se naselile raznolike obrtne, proizvodne in poslovne dejavnosti, ki pretežno poslujejo v obstoječih stavbah oziroma na zunanjih poslovnih površinah. Nove dejavnosti so bistveno spremenile programsko zasnovo in podobo območja. Hkrati se v območju pojavljajo nenačrtovani posegi v prostor, ki lahko v nadaljnjih fazah prenove otežijo ali celo onemogočajo celovit prostorski razvoj območja.«

Zanima nas:

- 1. Kako je ukrepala občinska uprava glede na ugotovljeno in zapisano dejstvo, da se pojavljajo nenačrtovani posegi v prostor?**
- 2. Koliko nadzorov je bilo izvedenih in kakšni ukrepi so bili sprejeti?**

V 7. členu je predpisano financiranje priprave OPPN-ja:

»(1) Sredstva za vodenje postopka priprave OPPN in potrebne strokovne podlage za celovito prostorsko načrtovanje na ravni Občine Kamnik in mesta Kamnik, za družbeno infrastrukturo ter za investicijske namere na zemljiščih v lasti Občine Kamnik, zagotovi Občina Kamnik.

(2) Sredstva za pripravo skupnih strokovnih podlag za celotno območje načrtovanja zagotovi večinski lastnik v območju, družba Iskra Mehanizmi d.d.

(3) Sredstva za pripravo posamičnih strokovnih podlag in idejnih zasnov za realizacijo posamičnih investicijskih namer na zasebnih zemljiščih zagotovijo lastniki teh zemljišč.«

V javnosti so podatki, da Občina Kamnik pripravlja OPPN, da so potrebne študije, govori se o šestih ali sedmih študijah, predvsem pa o najdražji, več kot 200.000€ vredni študiji onesnaženosti tal.

Zanima nas:

- 1. Kolikšna so ocenjena sredstva za vodenje postopka priprave OPPN?**
- 2. Kolikšna so ocenjena sredstva za strokovne podlage za celovito prostorsko načrtovanje na ravni Občine Kamnik in mesta Kamnik?**
- 3. Ali je Občina Kamnik lastnik zemljišč na območju OPPN-ja?**
- 4. Kolikšni so ocenjeni celotni stroški priprave OPPN-ja?**
- 5. Prosimo za podatek o vseh potrebnih študijah in stroških zanje?**

Odgovor sta v imenu občinske uprave Občine Kamnik pripravili dr. Marija Tadeja JEŽEK – podsekretarka, vodja Oddelka za urejanje prostora, in Bogomira SKVARČA JESENŠEK – inšpektorica:

1. Odgovor na vprašanje, ali je vse, kar se je na območju nekdanje smodnišnice dogajalo v letih 2016, 2017, 2018 in 2019, v skladu z veljavnim OPN-jem:

Ne. Velika večina novih gradenj in prostorskih ureditev, ki so bile izvedene v zadnjih letih na območju nekdanje smodnišnice, niso skladne z usmeritvami iz občinskega prostorskega načrta niti s konceptom razvoja, ki je bil pripravljen v strokovnih podlagah za podrobno prostorsko načrtovanje na območju nekdanje smodnišnice in ki so bile prav tako sprejete na Občinskem svetu Občine Kamnik.

2. Odgovor na vprašanja, kako in kolikokrat je občinska uprava ukrepala, kako je ukrepala glede nenačrtovanih posegov v prostor, koliko nadzorov je bilo izvedenih in kakšni ukrepi so bili sprejeti:

Na območju smodnišnice občinska inšpektorica opravlja nadzor v okviru podeljenih pristojnosti nad nepravilnim odlaganjem komunalnih odpadkov, in sicer skladno z določili 157.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljevanju ZVO) ter Odloka o zbiranju komunalnih odpadkov na območju Občine Kamnik (Uradni list RS, št. 83/16) in **Gradbenega zakona** (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.) od 1. 6. 2018 dalje, ko so na občinske inšpektorje prešle tudi pristojnosti nadzora nad gradnjo, za katero po tem zakonu ni predpisano gradbeno dovoljenje, v delu, ki se nanaša na skladnost s prostorskimi izvedbenimi akti in drugimi predpisi občine (enostavnimi objekti). Na omenjenem območju je bilo v letih 2017, 2018, 2019, uvedenih šest inšpekcijskih postopkov glede nelegalnega odlaganja komunalnih odpadkov, v katerih so inšpekcijski zavezanci nepravilnosti odpravili še pred izdajo odločbe oziroma na podlagi ustnega opozorila, v enem primeru pa je bila izdana odločba o odstranitvi komunalnih odpadkov, ki je bila tudi v roku izpolnjena.

V letu 2019 sta bila uvedena dva inšpekcijska postopka glede gradnje enostavnih objektov. V obeh primerih sta bila izdani odločbi o ustavitvi del in odstranitvi enostavnih objektov. V obeh primerih teče pritožbeni postopek.

Od leta 2017 pa do danes je občinska inšpektorica za območje smodnišnice prejela več prijav, in sicer glede nenadzorovanega sežiganja odpadkov, smradu, nelegalnih gradenj, nelegalno odloženih gradbenih in nevarnih odpadkov, pranja kamionov, poseka dreves ter drugih gradbenih posegov. Glede na to, da občinska inšpektorica ni pristojna za nadzor nad zgoraj naštetimi kršitvami, so bile prijave nemudoma odstopljene pristojnim državnim inšpekcijam, in sicer Inšpektoratu RS za okolje in prostor pri Ministrstvu RS za okolje in prostor ter Inšpektoratu RS za kulturo in medije pri Ministrstvu RS za kulturo.

3. Odgovor na vprašanje, kolikšna so ocenjena sredstva za vodenje postopka priprave OPPN:

Ocenjujemo, da bo vrednost priprave gradiv osnutka, dopolnjenega osnutka, predloga in usklajenega predloga ter sodelovanje v postopku priprave OPPN za območje smodnišnice okvirno 30.000 €. V navedeno ceno niso vključena gradiva posebnih strokovnih podlag, ki so (oziroma še bodo) zahtevane v postopku priprave OPPN s strani pristojnih nosilcev urejanja prostora. V to ceno tudi niso vključeni stroški morebitne nadgradnje komunikacije z investitorji in javnostjo, razen obvezne javne razgrnitve OPPN. V te stroške tudi niso vključeni stroški priprave okoljskega poročila v postopku celovite presoje vplivov na okolje in posebnih okoljskih študij v tem postopku. Osnutek OPPN je bil izdelan že v oktobru leta 2018. Osnutek OPPN je Občina Kamnik posredovala pristojnim nosilcem urejanja prostora.

4. Odgovor na vprašanje, kolikšna so ocenjena sredstva za strokovne podlage za celovito prostorsko načrtovanje na ravni Občine Kamnik in mesta Kamnik:

Za potrebe priprave OPPN so bile že izdelane naslednje strokovne podlage:

- Strategija prostorskega razvoja območja Smodnišnica v Kamniku (Strokovne podlage), Locus d.o.o., maj 2017;
- Novelacija prometnega modela mesta Kamnik – Prometna študija, City Studio d.o.o., maj 2018;
- Program sanacije objektov in zemljišč nekdanje KIK, Inštitut za okolje in prostor, junij 2014;
- Prometna študija navezave nove cone na obstoječe cestno omrežje, Provia, september 2016.

Poleg navedenih podlag je treba na podlagi smernic oziroma na občinskem svetu izdelanih strokovnih podlag izdelati še naslednje podrobne analize, strokovne podlage, idejne zasnove, projekte ali natečajne rešitve:

- idejno zasnovo/projekt nove cestne povezave iz križišča ob smodnišnici na Tunjiško cesto;
- idejno urbanistično zasnovo območja intermodalnega potniškega terminala – železnica, avtobusna postaja, sistem P+R, izposoja koles, spremljajoče funkcije s trajnostnim mobilnostnim načrtom (najbolje bi bilo izvesti urbanistično/arhitekturni natečaj);
- idejno zasnovo prenove kulturnega doma glede na celovito rešitev območja ob kulturnem domu (povezovalna cesta na Tunjiško cesto, intermodalni terminal);
- idejno zasnovo/projekt rekonstrukcije osrednjega križišča na srednjih vratih;
- analizo potreb in idejno urbanistično zasnovo športno-turističnega območja na severu smodnišnice (najbolje bi bilo izvesti urbanistično/arhitekturni natečaj);
- idejno urbanistično zasnovo stanovanjskega območja na zgornjem platoju območja smodnišnice;
- varstvo pred naravnimi nesrečami (poplavne karte, mlinščica, padavinske vode, erozija ipd.);
- zasnovo muzejske poti in muzeja črnega smodnika (prezentacija spomina na razvoj in tehnološko dediščino smodnišnice);
- dopolnitve idejnih zasnov za prometno omrežje glede na zasnovo območja iz že navedenih strokovnih podlag;
- vse idejne zasnove/projekte za komunalno infrastrukturo.

5. Občina Kamnik ni lastnica zemljišč v območju OPPN.

6. Odgovor na vprašanje, kolikšni so ocenjeni celotni stroški priprave OPPN:

V strokovnih podlagah Strategije prostorskega razvoja območja Smodnišnice, ki je bila na Občinskem svetu Občine Kamnik sprejeta 21. 6. 2017, je bila podana okvirna ocena stroškov OPPN v višini 250.000 € in dodatnih 500.000 € za projektiranje in inženiring izvedbe prometnega in komunalnega opremljanja območja. Vendar pa v tem času še niso bile znane zahteve glede podrobne kemijske analize tal in drugih okoljskih študij, katerih ocenjene vrednosti bodo verjetno bistveno presegle pričakovane okvire. Glede na nabor v točki 2 ocenjenih potrebnih strokovnih podlag bodo vsaj za fazo priprave OPPN potrebna večja sredstva od predvidenih 250.000 €. Za posamične strokovne podlage je treba pripraviti projektne naloge, načrtovati kadre, čas in sredstva ter pripraviti razpise za izvedbo del.

7. Podatek o vseh potrebnih študijah in stroških zanje:

Za sedaj lahko z zanesljivostjo podamo zgolj oceno stroškov za tiste strokovne podlage, za katere smo že izvedli razpise in zbrali konkurenčne ponudbe:

- občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območja KA-01, KA-20, KA-21, KA-145 – Smodnišnica v občini Kamnik – formalni dokumenti in sodelovanje prostorskega načrtovalca v postopku priprave OPPN (brez strokovnih podlag): 24.229,20 €;
- konservatorski načrt prenove – analitični del: 23.690,66 €;
- okoljsko poročilo v postopku CPVO (brez analiz in strokovnih podlag): 18.930,00 €;
- izdelava terenske in laboratorijske raziskave za oceno tveganj na območju smodnišnice: 23.058,00 €;
- hidrološko-hidravlična študija: 19.154 €;
- analiza tal (vrtine, geološko in geotehnično poročilo): naročilo še ni izvedeno;
- ostale strokovne podlage in dokumente je do sedaj financirala družba Iskra Mehanizmi d.d.

Treba je poudariti dejstvo, da območje smodnišnice predstavlja strateško pomembno območje za celotno občino Kamnik. Gre za območje, veliko več kot 60 ha. Občina je glede na strateško lego in pomembnost območja v želji po pospešitvi predvidenih investicij pristopila k izvedbi aktivnosti ter naročila študije, ki so jih predpisali nosilci urejanja prostora. Študije varstva tal, ki bo pokazala, kakšno stanje je v tleh, Občina ni naročila, saj v proračunu ni imela dovolj zagotovljenih sredstev. Za plačilo študije varstva tal trenutno potekajo pogovori, da bi jo plačali lastniki zemljišč.

Treba je poudariti dejstvo, da občina sredstva, ki jih založi za pripravo prostorskih aktov in študij zaračuna lastnikom zemljišč preko plačila komunalnega prispevka za obstoječo ali novo komunalno opremo zaradi **graditve** objektov, ali pa preko komunalnega prispevka zaradi izboljšanja opremljenosti območja.

Projekti in novosti v gradbenem podjetju BLISK BO-NA

V podjetju Blisk BO-NA d.o.o., skupaj s hčerinskim podjetjem B-N inženiring **gradbeništva** d.o.o., v zadnjih mesecih tega leta zaključujemo tekoče projekte in hkrati pričenjamo z novimi projekti, ki so nam jih zaupali naročniki. Eden izmed pomembnejših projektov je gotovo **kompletna prenova sanitarnega objekta v Termah Ptuj**, kjer bomo v samo 3 mesecih izvedli vsa gradbeno, obrtniško inštalacijska dela in naročniku predali nov, sodoben objekt, na katerega bo lahko gotovo ponosen tako naročnik, kot mi sami.

Prenova sanitarnega objekta v Termah Ptuj

Dela na našem največjem gradbišču v Mariboru »Blokli Studenci« kjer za znanega naročnika SH Global d.o.o., gradimo več stanovanjskih blokov z garažo s skupno površino 10.000m² in kjer smo pričeli z izgradnjo 2. faze kleti ter bloka E, potekajo pred terminskim planom, kar gotovo dokazuje, da smo zmožni izvesti tudi najzahtevnejše projekte. **Uspešno zaključujemo** ali pa smo zaključili tudi vse naše stare projekte, **Rogla na Brunarici**, različna **zemeljska dela** po celotni Sloveniji, prenova **hale v Brežicah**, več stanovanjskih hiš ... Na hčerinskem podjetju **B-N inženiring gradbeništva, d.o.o.** izvajamo in počasi zaključujemo z izvedbo **strokovnih nadzorov** na projektih **Kovintrade skladiščne hale v Štorah**, **Vila Funtkova** v Ljubljani, več stanovanjskih hiš, izva-

jamo pa tudi **projektiranje različnih objektov**, ki se bodo pričeli graditi v kratkem.

Novost v našem podjetju so gotovo **nove zaposlitve mojstrov keramičarjev**, s katerimi bomo obogatili naš obseg storitev in povečali kakovost izvedenih del, saj ne bomo več odvisni od podizvajalcev. Ponosni smo na **posodobitev informacijskih sistemov**, ki nam po novem omogočajo takojšnji pregled nad pogodbenimi roki, stroški in kakovostjo na projektih, zaradi česar bomo dela lahko opravljali še bolj uspešno. Stalno vlagamo tudi v našo **gradbeno mehanizacijo in opremo**, zaradi česar lahko dela izvajamo **hitreje in ceneje**, kar je gotovo pomemben podatek za naše cenjene stranke.

Veseli nas dejstvo, da imamo **tudi v letu 2020 dobro zapolnjene kapacitete**, da so nam naročniki že zdaj zaupali izvedbo gradbenih storitev, saj imamo že podpisane pogodbe za izvedbo novih gradbenih projektov, v bodočem letu pa načrtujemo tudi **več presenečenj** za vse udeležence gradnje, ki sodelujejo z nami!

Pred prihajajočim zaključkom leta 2019, Vam vse dobro želi celoten kolektiv podjetja Blisk BO-NA d.o.o.

Trg nepremičnin: več kreditno nesposobnih, manj prodanih stanovanj

Sanja Verovnik, 22.11.2019

Shutterstock

Na trgu nepremičnin se prižiga znak za preplah: zaradi odločitve Banke Slovenije, da zaostri pogoje kreditiranja, se zna zgoditi, da veliko Slovencev ne bo več izpolnjevalo pogojev za najem posojila, prisiljeni bodo stanovanje najeti, novogradnje pa se bodo težko prodajale. Je pred nami nova kriza?

Že do danes je bila pot do lastnega stanovanja težka, če nisi imel dobro plačane službe, da bi bil upravičen do bančnega posojila, ali pa staršev, ki so ti bili pripravljeni finančno stati ob strani. Zadnji ukrepi Banke Slovenije (BS) bodo poskrbeli, da bodo sanje o lastni nepremičnini ostale še naprej samo sanje, saj večina Slovencev za najem večjega kredita po bančnih izračunih ne izpolnjuje pogojev. Da je nakup stanovanja brez bančnega posojila v Sloveniji misija

nemogoče, se strinja tudi Boris Lajh iz nepremičninske agencije Century21. Iz izkušenj pove, da imajo le redki možnost kupiti stanovanje z gotovino. Prednjačijo pa takšni, ki za manjkajoči del kupnine za nepremičnino najamejo kredit. Redkim zadostuje potrošniški kredit, večina je primorana zaprositi za večji znesek, torej za stanovanjski kredit. Da je kredit edina pot do lastne strehe nad glavo, je prepričana tudi Jasmina Sanković, namestnica vodje agencije RE/MAX Avenija Maribor. Opaža, da zadnje čase vse več strank kupi nepremičnino s kreditom in to v celotnem znesku, saj nimajo lastnih prihrankov. Če že kdo kupuje stanovanje z gotovino, so to danes, tako Sankovičeva, starejši, ki so prodali lastno večje stanovanje ali hišo in z delom denarja kupili manjše domovanje. Daniel Angel Sauli iz Atrium nepremičnin postreže s podatkom, da je kar 70 odstotkov nepremičnin prodanih tako, da si kupec najame kredit pri banki. Da je nepremičnina eden večjih, če ne celo največji zalogaj slovenske družine, opozori Mojca Žižek Mesarec iz Galea nepremičnin in tudi na to, da je nakup nepremičnine najpogosteje povezan s hipotekarnim kreditom. "Tako je pri večini nepremičnin že vpisana banka kot hipotekarni upnik, za primer, če se pri odplačevanju kredita kaj zalomi."

Ko te pokličejo, da nisi več kreditno sposoben ...

Jasmina Sanković ocenjuje, da se je zaostritev pogojev kreditiranja BS poznala že v oktobru, ko so stranke med postopkom pridobivanja posojila za nakup nepremičnine od banke, ki naj bi jim kredit odobrila, dobile informacijo, da se lahko zgodi, da jim posojilo pod novimi pogoji, ki so začeli veljati s 1. novembrom, ne bo odobreno. Zaskrbljena je, da bodo spremembe BS vplivale na odobritev posojil, s tem pa na nakup nepremičnin, predvsem kar se tiče mladih družin. Vse to pa bo vplivalo na trg najemniških stanovanj. Sankovičeva je prepričana, da se bo povečalo povpraševanje po najemnih stanovanjih, kar bo povzročilo podražitev najemnin.

Po besedah Borisa Lajha BS ne bi smela prehitovati z drastičnimi ukrepi, ki, kot pravi, vplivajo predvsem na najranljivejše skupine prebivalstva, ki že tako z veliko mero odpovedovanja prihranijo del sredstev, da nato vzamejo minimalni kredit in

tako rešijo svoj stanovanjski status. "Te skupine niso nikoli bile problematične pri vračanju kreditov. Zavedajo so, da če ostanejo brez strehe nad glavo, bodo morale najti najemniško stanovanje in zanj plačevati veliko več." Vsi ti ukrepi so po besedah sogovornika popolnoma skregani z logiko, "sploh, če upoštevamo, da državni in javni stanovanjski sklad gradi stanovanjske komplekse za prodajo na trgu po sistemu loterije," opozori Lajh. "V zadnjem času se to sicer spreminja in spremljamo načrte gradnje za namene oddajanja stanovanj s stroškovno najemnino. Se pa sprašujem, kakšna bosta investicijska vrednost in cikel izračuna stroškovne najemnine, in kar je najpomembnejše, po katerih kriterijih bodo ta stanovanja na voljo trgu. Glede na pretekle razpise je evidentno, da bo kvota stanovanj premajhna."

Stanovanjski krediti bogatijo gospodarstvo

Daniel Angel Sauli zadnjega ukrepa BS ne vidi kot napačnega, le razložiti bi si ga bilo treba pravilno, pripomni. Po njegovem mnenju namreč obstajajo dobri in slabi dolgovi. "Slednji siromašijo gospodinjstva. Kredit za naložbo v nepremičnino se je izkazal za najbolj varno naložbo in dobrino, ki ne le, da ne izgublja vrednosti, temveč to celo pridobiva. Da ne govorimo o tem, da se z nakupom stanovanja gospodinjstvo razbremeni najemnine. Tak kredit bogati gospodinjstva! In tu vidim ključni problem BS, ki bi morala jasneje ločiti pogoje financiranja. To bi dolgoročno pomagalo k finančno vzdržnejšim gospodinjstvom proračunom, če jim je to bil cilj." Na vprašanje, ali utegne zadnji ukrep BS povzročiti novo krizo na nepremičninskem trgu, pa Sauli odgovori: "Spomnim se leta 2010, ko se je opazneje zvišala minimalna plača, koliko težav smo takrat imeli pri kreditiranjih in kako je to še dodatno zavrlo promet. Zdaj pričakujem podobno. Vsakršna omejitev vpliva na določene segmente in za seboj pusti posledice." Tudi Mojca Žižek Mesarec meni, da je glede na podatke, da smo Slovenci že tako prezadolženi, pravilno, da BS kontrolira stanje na trgu, hkrati pa opozori, da s tem ne bodo zmogli rešiti pereče stanovanjske problematike. Kot pravi, BS nima jasne slike o realnih prihodkih državljanov: "Izhajajo predvsem iz svojih prihodkov, ki so neprimerljivo višji od zaslužka navadnih državljanov. Povsem normalno je v

Sloveniji, da se ne iščejo rešitve za nastale težave, temveč je težave treba še obremeniti." Če bodo banke vse napovedane pogoje BS tudi dejansko izpolnile, Mesarčeva pričakuje, da se zmanjšalo tako število prodanih kot kupljenih stanovanj, kar pa dejansko lahko vodi v novo krizo. "Morda pa je le bil čas, da se pravičljiva nepremičninska zgodba v Sloveniji in predvsem v Mariboru konča; mislim predvsem na previsoke cene novih hiš v Mariboru na tako imenovanih elitnih lokacijah, zemljišč in starih nepremičnin," še pripomni sogovornica.

Iti na svoje brez pomoči staršev bo nemogoče

Ali utegnejo drastični ukrepi BS ohromiti zdaj zelo živahno dogajanje na nepremičninskem trgu ali pa celo privedi do nove nepremičninske krize tudi v zdaj zelo aktivnem **gradbeništvu**, smo vprašali tudi gradbince in projektante. Blaž Kosi, direktor družbe K-ing, podjetja za inženirske in operativno izvedbene storitve, je prepričan, da ukrepi BS ne obetajo nič dobrega za obilico novogradenj, ki so v Mariboru in v Sloveniji v izvajanju oziroma načrtovanju. Odziv državljanov opiše bolj kot ogorčenje kot pa preplah, posledica pa je, pravi, na dlani: upad povpraševanja oziroma realizacije nakupa nepremičnin je neizogiben. "Ukrep bo zagotovo odvrnil vsaj nekaj potencialnih kupcev, da bi kupili nepremičnino," napoveduje Kosi. Po njegovem mnenju bodo spremembe najbolj občutile družine z otroki, mladi pa ne bodo imeli pogojev "iti na svoje" brez finančne pomoči staršev. "Edina rešitev bo najem stanovanja, kar pa tudi ne bo tako preprosto, saj se bo zaradi nezmožnosti nakupa nepremičnine povečalo število tistih, ki bodo iskali najemniško stanovanje. Teh pa na trgu ni veliko. Večje povpraševanje po najemniških stanovanjih pa dviguje najemnine. Kombinacija tega pomakne potencialne najemnike od lastništva bodoče nepremičnine še en korak nazaj. Kljub temu da največji delež kupne moči predstavljajo starejši, ki že imajo nepremičnino, sta zgoraj omenjeni skupini vsekakor igralca, brez katerih nepremičninski trg ne zmora shajati." Kljub črnim napovedim pa je Kosi prepričan, da bo prišlo do sprememb ukrepa BS, saj se z njim ne strinja tudi večina bank. Ne nazadnje bodo tudi banke z manjšim obsegom kreditiranja na izgubi.

Državljeni že drugič kaznovani

Vesna Knuplež iz gradbenega podjetja Knuplež si zadnje zaostrovanje kreditiranja BS razlaga kot nekakšen preventivni ukrep: "Splošno znano je, da se BS pred in med zadnjo krizo ni znala spopasti z izzivi in izvesti ukrepov, ki bi preprečili bančno luknjo. Bankam je dovolila, da so dajale tako imenovanim tajkunom kredite brez kritja. Te kredite pa smo potem morali plačevati navadni državljani, da bi sanirali banke. In zdaj ta ista BS zastruje pogoje kreditiranja in državljane že drugič kaznuje."

Knupleževa meni, da je BS brez ustreznih podlag ali izračunov sprejela ukrepe in to samo zaradi tega, da ji ne bi v primeru nove krize na trgu nepremičnin očitali, da ni ukrenila ničesar. "Po njihovem mnenju je bolje sprejeti slab ukrep kot ne ukrepati, o posledicah, ki jih bo prineslo vse to, pa ni nihče razmišljal. Vsi vemo, da bančna luknja ni nastala zaradi stanovanjskih kreditov državljanov, ampak je bilo za to krivo nekaj povsem drugega," je kritičnega pogleda sogovornica. Dodaja, da je povsem nelogično, da družine zmorejo plačevati visoke najemnine za rabljena stanovanja ter ob tem poravnati še visoke mesečne stroške, niso pa kreditno sposobne, da bi si kupile novo stanovanje z majhnimi mesečnimi stroški, zaradi česar bi jim ostalo več denarja za samo preživetje. Knupleževa še ugotavlja, da ta čas med kupci novogradenj še ni zaznati večjega preplaha. "Vsi nekako še vedno računamo, da bo prevladal zdrav razum in bo sklenjen dogovor med vsemi akterji, torej med BS in bankami. Prodaja naših stanovanj v Gornji Radgoni za zdaj poteka nemoteno. Gradimo stanovanja, ki bodo vseljiva šele v drugi polovici prihodnjega leta in takrat bo slika tudi bolj jasna, kdo med potencialnimi kupci je za nakup stanovanja sploh kreditno sposoben," sklene Vesna Knuplež.

Klimahouse, Bolzano, 20.-25. januar 2020

22. november 2019

Gospodarski urad RS iz Milana opozarja slovenska podjetja na specializirani gradbeni sejem [Klimahouse](#) v Bolzanu od 20. do 25. januarja 2020.

Sejem obišče preko 35.000 obiskovalcev, razstavljalcev pa je okrog 450. Vzporedno potekajo tudi različne prireditve in delavnice, posvečene inovacijam v [gradbeništvu](#) in v podporo mladim podjetnikom. Sejem je zanimiv posebej za tiste proizvajalce, ki razvijajo tehnološko inovativne izdelke v skladu z načeli ekološke gradnje in krožnega gospodarstva. Gradbeni sejem je lahko ugodna referenca tudi za pričakovana gradbena dela ob organizaciji zimskih OI 2026 v Milanu in Cortini.

Pripravil:
Zorko Pelikan
Generalni konzulat Republike Slovenije
Gospodarski urad Republike Slovenije Milano
E: zorko.pelikan@gov.si